PIERWSZA ŁAWKA · SPRAWDZIAN Z LEKTURY · JĘZYK POLSKI · KL. 7–8

„Syzyfowe prace” – sprawdzian z lektury

Sprawdzian z najważniejszych wątków powieści „Syzyfowe prace” (lektura obowiązkowa kl. 7–8 poznawana we fragmentach): rusyfikacja w szkole w Owczarach i w gimnazjum w Klerykowie, droga Marcina Borowicza, Andrzej Radek, recytacja „Reduty Ordona”, znaczenie tytułu.

Karta	Temat	Zadania
1	**„Syzyfowe prace” – najważniejsze informacje** Stefan Żeromski · przypomnienie przed sprawdzianem	2 zad. 8 pkt
2	**Kartkówka z lektury „Syzyfowe prace” – grupa A** 10 minut · 8 pkt	5 zad. 8 pkt
3	**Kartkówka z lektury „Syzyfowe prace” – grupa B** 10 minut · 8 pkt	5 zad. 8 pkt
4	**Sprawdzian z lektury „Syzyfowe prace” – grupa A** 40–45 minut · 21 pkt	9 zad. 21 pkt
5	**Sprawdzian z lektury „Syzyfowe prace” – grupa B** 40–45 minut · 21 pkt	9 zad. 21 pkt
6	**„Syzyfowe prace” – zadania egzaminacyjne i twórcze** W formule egzaminu ósmoklasisty · na lekcję lub do domu	3 zad. 25 pkt

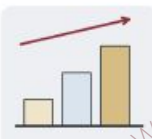
Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 porządkuje wiedzę o lekturze: najważniejsze informacje, plan wydarzeń i bohaterów.
- Karty 2 i 3 to kartkówki (grupa A i B, około 10 minut) ze znajomości treści.
- Karty 4 i 5 to równoległe sprawdziany (grupa A i B, 40–45 minut): te same typy zadań i ta sama punktacja.
- Karta 6 zawiera zadania w formule egzaminu ósmoklasisty i zadania twórcze.
- Na końcu jest klucz odpowiedzi. Osobny plik „Powtórka” to karta lektury do nauki w domu.

Powieść w skrócie

rusyfikacja i opór wobec niej

dojrzewanie

rola literatury i języka ojczystego

awans dzięki nauce

Materiał oryginalny. Lektura obowiązkowa według podstawy programowej 2017 w brzmieniu z 2024 r. Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

„Syzyfowe prace” – najważniejsze informacje

KARTA 1/6

Stefan Żeromski · przypomnienie przed sprawdzianem

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Przypomnij sobie

- **Autor:** Stefan Żeromski (1864–1925). **Gatunek:** powieść z elementami autobiograficznymi; ukazała się pod koniec XIX wieku.
- **Czas i miejsce:** zabór rosyjski w drugiej połowie XIX wieku, po powstaniu styczniowym; Gawronki, szkoła w Owczarach, gimnazjum w Klerykowie (wzorowanym na Kielcach).
- **Bohaterowie:** Marcin Borowicz; Andrzej (Jędrek) Radek – syn fornala; Bernard Zygier – uczeń wydalony z gimnazjum w Warszawie; nauczyciel polskiego Sztetter; dyrektor Kriestoobriadnikow i inspektor Zabielski; Anna Stogowska, zwana Birutą.
- **Scena kluczowa:** Zygier recytuje „Redutę Ordona” Adama Mickiewicza na lekcji języka polskiego. Uczniowie przeżywają polską literaturę, a Marcin budzi się do polskości.
- **Tytuł:** nawiązuje do mitu o Syzyfie. Syzyfowa praca to praca daremna – takie okazują się wysiłki rusyfikatorów.
- **Problematyka:** rusyfikacja i opór wobec niej, dojrzewanie, rola literatury i języka ojczystego, awans dzięki nauce.

Zadania

1 Ponumeruj wydarzenia we właściwej kolejności (1–8). ___ / 3 pkt

_____ Uczniowie spotykają się potajemnie, by czytać i dyskutować.

_____ Marcin rozpoczyna naukę w gimnazjum w Klerykowie.

_____ Bernard Zygier recytuje „Redutę Ordona” na lekcji języka polskiego.

_____ Andrzej Radek pieszo przybywa do Klerykowa, by uczyć się w gimnazjum.

_____ Marcin uczy się po rosyjsku w szkole w Owczarach.

_____ Umiera matka Marcina.

_____ Marcin ulega wpływowi inspektora Zabielskiego.

_____ Marcin dowiaduje się, że Biruta wyjechała z Klerykowa.

2 Połącz bohatera z informacją o nim. Wpisz literę. ___ / 5 pkt

1. Marcin Borowicz	a) główny bohater, jedynak z Gawronek
2. Andrzej Radek	b) uczennica zwana Birutą, w której zakochuje się Marcin
3. Bernard Zygier	c) syn fornala, który uczy się mimo biedy
4. Inspektor Zabielski	d) prowadzi „łagodną” rusyfikację uczniów
5. Anna Stogowska	e) recytuje „Redutę Ordona” na lekcji polskiego

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____ 5 ____

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kartkówka z lektury „Syzyfowe prace" – grupa A

KARTA 2/6

10 minut · 8 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 8 pkt

1 **Kto jest autorem „Syzyfowych prac"?** ___ / 1 pkt

A. Stefan Żeromski
B. Adam Mickiewicz
C. Bolesław Prus
D. Henryk Sienkiewicz

2 **Kim jest Kriestoobriadnikow?** ___ / 1 pkt

A. kolegą Marcina z klasy
B. guwernerem Radka
C. dyrektorem gimnazjum
D. nauczycielem języka polskiego

3 **Jak nazywano w powieści Annę Stogowską?** ___ / 1 pkt

A. Aldoną
B. Marylą
C. Grażyną
D. Birutą

4 **Kto jest autorem „Reduty Ordona"?** ___ / 1 pkt

A. Henryk Sienkiewicz
B. Adam Mickiewicz
C. Juliusz Słowacki
D. Cyprian Kamil Norwid

5 **Oceń prawdziwość zdań. Wpisz P albo F.** ___ / 4 pkt

1. Akcja toczy się w zaborze rosyjskim.	P	F
2. Akcja powieści toczy się przed powstaniem styczniowym.	P	F
3. Radek pochodzi z biednej rodziny.	P	F
4. Marcin Borowicz jest synem fornala.	P	F

PIERWSZA ŁAWKA

Kartkówka z lektury „Syzyfowe prace" – grupa B

KARTA 3/6

10 minut · 8 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 8 pkt

1 **Kto przed laty opowiadał Marcinowi o mogile powstańca?** ___ / 1 pkt

A. strzelec Noga
B. pan Wiechowski
C. inspektor Zabielski
D. Bernard Zygier

2 **Skąd Zygier przybył do Klerykowa?** ___ / 1 pkt

A. z Wilna
B. z Petersburga
C. z Krakowa
D. z Warszawy

3 **Kto zagaduje Marcina w ostatniej scenie powieści, gdy chłopiec rozpacza w parku po wyjeździe Biruty?** ___ / 1 pkt

A. inspektor Zabielski
B. Andrzej Radek
C. Bernard Zygier
D. pan Wiechowski

4 **U kogo Marcin mieszka na stancji, gdy zaczyna naukę w gimnazjum?** ___ / 1 pkt

A. u inspektora Zabielskiego
B. u rodziny Zygiera
C. u pani Przepiórkowskiej
D. u pana Wiechowskiego

5 **Oceń prawdziwość zdań. Wpisz P albo F.** ___ / 4 pkt

1. Zygier recytuje wiersz Adama Mickiewicza.	P	F
2. Zygier recytuje wiersz po rosyjsku.	P	F
3. Marcin zmienia się pod wpływem kolegów i literatury.	P	F
4. Marcin Borowicz ma liczne rodzeństwo.	P	F

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian z lektury „Syzyfowe prace" – grupa A

KARTA 4/6

40–45 minut · 21 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 21 pkt

1 **W jakim języku Marcin uczy się w szkole w Owczarach?** ___ / 1 pkt

A. po rosyjsku
B. po niemiecku
C. po polsku
D. po łacinie

2 **Kto uczy Marcina w Owczarach?** ___ / 1 pkt

A. inspektor Zabielski
B. Paluszkiewicz
C. Sztetter
D. pan Wiechowski

3 **Jak Andrzej Radek dostaje się do Klerykowa?** ___ / 1 pkt

A. przyjeżdża powozem razem z ojcem
B. przychodzi pieszo, sam, z daleka
C. przywozi go inspektor Zabielski
D. przyjeżdża koleją z Warszawy

4 **Na podstawie znajomości lektury oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P albo F.** ___ / 4 pkt

1. Matka Marcina umiera, gdy chłopiec uczy się w gimnazjum.	**P**	**F**
2. Marcin uczy się w gimnazjum razem ze starszym bratem.	**P**	**F**
3. Zygier przybył do Klerykowa z Warszawy.	**P**	**F**
4. Inspektor Zabielski uczy języka rosyjskiego.	**P**	**F**

5 **Połącz nazwę miejscowości z informacją o życiu Marcina. Wpisz literę.** ___ / 3 pkt

1. Gawronki
2. Owczary
3. Kleryków

a) tu Marcin uczy się w gimnazjum
b) tu Marcin się urodził i wychował
c) tu Marcin służy w wojsku
d) tu Marcin chodzi do pierwszej szkoły

1 ____ 2 ____ 3 ____

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Syzyfowe prace” (Stefan Żeromski) – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, klasy 7–8

Podgląd pokazał 5 z 15 stron. Pełna wersja: 15 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Syzyfowe prace – najważniejsze informacje – 2 zadania, 8 pkt
- Karta 2: Kartkówka z lektury „Syzyfowe prace” – grupa A – 5 zadań, 8 pkt
- Karta 3: Kartkówka z lektury „Syzyfowe prace” – grupa B – 5 zadań, 8 pkt
- Karta 4: Sprawdzian z lektury „Syzyfowe prace” – grupa A – 9 zadań, 21 pkt
- Karta 5: Sprawdzian z lektury „Syzyfowe prace” – grupa B – 9 zadań, 21 pkt
- Karta 6: „Syzyfowe prace” – zadania egzaminacyjne i twórcze – 3 zadania, 25 pkt Sprawdziany A i B mają te same typy zadań i tę samą punktację.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/sprawdzian-z-lektury-syzyfowe-prace